

Katalog wymagań programowych na poszczególne stopnie szkolne

Matematyka. Poznać, zrozumieć

Kształcenie w zakresie rozszerzonym. Klasa 3

Poniżej podajemy umiejętności, jakie powinien zdobyć uczeń z każdego działu, aby uzyskać poszczególne stopnie. Na ocenę dopuszczającą uczeń powinien opanować umiejętności z pierwszej części tabeli, na ocenę dostateczną – z pierwszej i drugiej części tabeli, na ocenę dobrą – z pierwszej, drugiej i trzeciej, na ocenę bardzo dobrą – z czterech pierwszych części, a na celującą – wszystkie umiejętności z tabeli.

1. CIĄGI

STOPIEŃ	UMIEJĘTNOŚCI UCZNIĄ
Dopuszczający	<ul style="list-style-type: none"> • Zna pojęcie ciągu liczbowego. • Rozumie różnicę między symbolem ciągu, czyli (a_n), a symbolem n-tego wyrazu ciągu, czyli a_n. • Odróżnia ciągi skończone od ciągów nieskończonych. • Sporządza wykres ciągu. • Oblicza dowolny wyraz ciągu, gdy dany jest jego wyraz ogólny. • Sprawdza, czy podana liczba jest wyrazem ciągu, gdy prowadzi to do rozwiązania równań liniowych, kwadratowych. • Rozpoznaje ciągi: rosnący, malejący, stały, na podstawie ich wykresów w układzie współrzędnych. • Rozpoznaje ciąg arytmetyczny na podstawie opisu słownego, wykresu lub kilku wypisanych wyrazów. • Zna i stosuje wzór na n-ty wyraz ciągu arytmetycznego. • Wyznacza różnicę ciągu na podstawie wzoru na n-ty wyraz ciągu arytmetycznego. • Zna wzór na sumę n początkowych wyrazów ciągu arytmetycznego i potrafi go zastosować, w przypadku, gdy wystarczy podstawić dane do wzoru. • Rozpoznaje ciąg geometryczny na podstawie opisu słownego lub kilku wypisanych wyrazów. • Zna i stosuje wzór na n-ty wyraz ciągu geometrycznego. • Zna wzór na sumę n początkowych wyrazów ciągu geometrycznego i potrafi go zastosować, w przypadku, gdy wystarczy podstawić dane do wzoru. • Zna pojęcie procentu prostego i składanego. • Stosuje procent składany przy rozwiązywaniu prostych zadań. • Zna pojęcie otoczenia liczby o danym promieniu. • Rozpoznaje ciągi zbieżne do 0 typu: $\frac{1}{n}$, $\frac{1}{n^2}$. • Oblicza granicę ciągu, stosując twierdzenia o granicy sumy, różnicy, iloczynu, ilorazu ciągów zbieżnych w prostych przykładach. • Rozpoznaje szereg geometryczny. • Zna warunek zbieżności szeregu geometrycznego i umie zastosować w prostych przypadkach.
Dostateczny	<ul style="list-style-type: none"> • Wyznacza wyraz ciągu określonego wzorem rekurencyjnym.

	<ul style="list-style-type: none"> • Sprawdza, które wyrazy ciągu należą do danego przedziału, w prostych przypadkach. • Sprawdza, czy podana liczba jest wyrazem ciągu, gdy prowadzi to do rozwiązania prostych równań wielomianowych • Bada monotoniczność ciągu za pomocą definicji, określając znak różnicy $a_{n+1} - a_n$ (w prostych przypadkach) • Wyznacza pierwszy wyraz ciągu i jego różnicę na podstawie dwóch dowolnych wyrazów ciągu arytmetycznego. • Bada na podstawie definicji, czy ciąg dany, wzorem ogólnym jest ciągiem arytmetycznym. • Rozpoznaje ciągi arytmetyczne występujące w zadaniach tekstowych. • Stosuje wzór na sumę n początkowych wyrazów ciągu arytmetycznego w niezbyt skomplikowanych sytuacjach. • Przy rozwiązywaniu zadań dotyczących ciągu arytmetycznego stosuje średnią arytmetyczną wyrazów tego ciągu. • Bada na podstawie definicji, czy ciąg dany wzorem ogólnym jest ciągiem geometrycznym. • Wyznacza pierwszy wyraz ciągu i jego iloraz na podstawie dwóch dowolnych wyrazów ciągu geometrycznego. • Rozpoznaje ciągi geometryczne występujące w zadaniach tekstowych. • Przy rozwiązywaniu zadań dotyczących ciągu geometrycznego wykorzystuje wzór: $a_n^2 = a_{n-1} \cdot a_{n+1}$. • Wyznacza iloraz ciągu na podstawie wzoru na n-ty wyraz ciągu geometrycznego. • Stosuje wzór na sumę n początkowych wyrazów ciągu geometrycznego w nieskomplikowanych sytuacjach. • Stosuje procent składany przy rozwiązywaniu zadań. • Oblicza odsetki od lokaty założonej na kilka lat przy stałym oprocentowaniu i rocznym okresie kapitalizacji. • Oblicza kapitał zgromadzony po kilku latach, jeśli zna kapitał początkowy i oprocentowanie przy rocznym okresie kapitalizacji. • Wyznacza roczną stopę procentową, jeśli zna kapitał początkowy, liczbę okresów kapitalizacji odsetek i kapitał końcowy. • Rozumie intuicyjnie pojęcie granicy ciągu. • Obliczy granicę ciągu, stosując twierdzenia o granicy sumy, różnicy, iloczynu, ilorazu ciągów zbieżnych. • Oblicza granice ciągów, korzystając z granic już znanych ciągów i stosując twierdzenia o działaniach na granicach. • Bada zbieżność szeregu geometrycznego. • Oblicza sumę szeregu geometrycznego zbieżnego. • Zamienia ułamek okresowy na ułamek zwykły.
Dobry	<ul style="list-style-type: none"> • Potrafi napisać wzór ciągu na podstawie jego kilku początkowych wyrazów. • Sprawdza, czy podana liczba jest wyrazem ciągu, gdy prowadzi to do rozwiązania prostych równań wymiernych. • Wyznacza wyrazy ciągu, które spełniają opisany warunek, jeśli prowadzi to do rozwiązywania nierówności liniowych, kwadratowych lub prostych nierówności wielomianowych i wymiernych. • Bada monotoniczność ciągu, badając iloraz $\frac{a_{n+1}}{a_n}$. • Stosuje wzór na sumę n początkowych wyrazów ciągu geometrycznego

	<ul style="list-style-type: none"> • Wyprowadza wzór na sumę n początkowych wyrazów ciągu arytmetycznego. • Rozwiązuje zadania dotyczące ciągów arytmetycznego i geometrycznego, sprowadzając je do układów równań liniowych z dwiema niewiadomymi, równań kwadratowych, wielomianowych, wymiernych. • Oblicza odsetki od lokaty założonej na kilka lat przy stałym oprocentowaniu i przy dowolnym okresie kapitalizacji. • Oblicza kapitał zgromadzony po kilku latach, jeśli zna kapitał początkowy i oprocentowanie w podanym okresie kapitalizacji odsetek. • Wyznacza liczbę lat, po których kapitał początkowy przy znanej stopie oprocentowania i okresie kapitalizacji odsetek osiągnie daną wartość. • Wyznacza wyrazy ciągu, które należą do otoczenia granicy o zadanym promieniu, gdy prowadzi to do rozwiązywania nierówności liniowych. • Wskazuje ciągi, które nie mają granic. • Wyznacza granice niewłaściwe ciągów.
Bardzo dobry	<ul style="list-style-type: none"> • Podaje wzór rekurencyjny, gdy dany ciąg jest określony wzorem ogólnym. • Podaje wzór ogólny, gdy dany ciąg jest określony wzorem rekurencyjnym. • Rozwiązuje zadania związane z monotonicznością ciągów arytmetycznego i geometrycznego. • Prowadzi proste rozumowania, np. dowodząc własności ciągu arytmetycznego. • Prowadzi proste rozumowania, np. dowodząc własności ciągu geometrycznego. • Wyprowadza wzór na sumę n początkowych wyrazów ciągu geometrycznego. • Rozwiązuje zadania dotyczące lokat i kredytów. • Wykazuje zbieżność ciągu do 0. • Potrafi uzasadnić twierdzenia o działaniach na granicach ciągów. • Potrafi uzasadnić, że ciąg nie ma granicy. • Rozwiązuje zróżnicowane zadania, w których odwołuje się do warunku zbieżności szeregu geometrycznego.
Celujący	<ul style="list-style-type: none"> • Rozwiązuje zadania o podwyższonym stopniu trudności dotyczące ciągu arytmetycznego, geometrycznego, korzystając z układów równań liniowych z dwiema niewiadomymi, równań kwadratowych, wielomianowych lub wymiernych. • Prowadzi rozumowania, w których odwołuje się do własności ciągów arytmetycznego i geometrycznego. • Rozwiązuje zadania, problemy złożone, o podwyższonym stopniu trudności

2. FUNKCJA WYKŁADNICZA I LOGARYTMICZNA

STOPIEŃ	UMIĘTNOŚCI UCZNIA
Dopuszczający	<ul style="list-style-type: none"> • Zna pojęcia potęg o wykładnikach: naturalnym, całkowitym, wymiernym oraz rzeczywistym i obliczy jej wartość. • Stosuje poznane prawa działań na potęgach o wykładnikach: naturalnych, całkowitych, wymiernych, rzeczywistych. • Zna definicję i własności pierwiastka arytmetycznego. • Oblicza wartości liczbowe wyrażeń zawierających potęgi oraz pierwiastki w

	<p>prostych przypadkach.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zna definicję funkcji wykładniczej. • Rozpoznaje funkcję wykładniczą. • Sprawdza, czy punkt należy do wykresu funkcji wykładniczej. • Szkicuje wykresy funkcji wykładniczych $y = a^x$ dla $a > 1$ oraz $0 < a < 1$ i określa jej własności. • Zna pojęcie logarytmu. • Oblicza logarytmy liczb dodatnich. • Zna prawa działań na potęgach i logarytmach. • Zna definicję funkcji logarytmicznej. • Odróżnia funkcję logarytmiczną od innych funkcji. • Szkicuje wykresy funkcji logarytmicznych $y = \log_a x$ dla $a > 1$ oraz $0 < a < 1$ i określa jej własności.
Dostateczny	<ul style="list-style-type: none"> • Oblicza wartości liczbowe wyrażeń zawierających potęgi oraz pierwiastki • Przekształca wyrażenia zawierające potęgi oraz pierwiastki. • Przekształca wykres funkcji wykładniczej, stosując: symetrię względem osi x, symetrię względem osi y, symetrię względem punktu $(0, 0)$. • Szkicuje wykresy funkcji: $y = f(x + a)$, $y = f(x) + a$, $y = -f(x)$, $y = f(-x)$, na podstawie wykresu funkcji wykładniczej $y = f(x)$, stosując odpowiednie przekształcenia. • Przekształca wykres funkcji wykładniczej, stosując przesunięcie o dany wektor. • Wyznacza wzór funkcji wykładniczej na podstawie wykresu funkcji. • Podaje własności funkcji wykładniczej na podstawie jej wykresu. • Korzystając z wykresu funkcji wykładniczej i umiejętności porównywania potęg o tej samej podstawie, wyznacza argumenty, dla których funkcja osiąga określone wartości lub spełnia podane warunki. • Rozwiązuje algebraicznie proste równania oraz nierówności wykładnicze, stosując poznane prawa działań na potęgach oraz różnowartościowość i monotoniczność funkcji wykładniczej. • Określa dziedzinę funkcji logarytmicznej. • Przekształca wykres funkcji logarytmicznej, stosując: symetrię względem osi x, symetrię względem osi y, symetrię względem punktu $(0, 0)$, przesunięcie o wektor. • Szkicuje wykresy funkcji: $y = f(x + a)$, $y = f(x) + a$, $y = -f(x)$, $y = f(-x)$, na podstawie wykresu funkcji logarytmicznej $y = f(x)$, stosując odpowiednie przekształcenia. • Podaje własności funkcji logarytmicznej na podstawie jej wykresu. • Wykonuje działania na logarytmach z wykorzystaniem poznanych praw. • Rozwiązuje algebraicznie proste równania oraz nierówności logarytmiczne, stosując poznane prawa działań na logarytmach oraz różnowartościowość i monotoniczność funkcji logarytmicznej.
Dobry	<ul style="list-style-type: none"> • Szkicuje wykresy funkcji: $y = f(x)$ na podstawie wykresu funkcji wykładniczej $y = f(x)$, stosując odpowiednie przekształcenia. • Zapisuje wzór funkcji, której wykres otrzymuje w wyniku dokonanych przekształceń danej funkcji wykładniczej. • Stosuje poznane własności logarytmów do obliczania wartości wyrażeń. • Szkicuje wykresy funkcji: $y = f(x)$ na podstawie wykresu funkcji logarytmicznej $y = f(x)$, stosując odpowiednie przekształcenia. • Zapisuje wzór funkcji, której wykres otrzymuje w wyniku dokonanych

	<p>przekształceń danej funkcji logarytmicznej.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rozwiązuje algebraicznie i graficznie równania oraz nierówności wykładnicze, stosując poznane prawa działań na potęgach oraz różnowartościowość i monotoniczność funkcji wykładniczej. • Rozwiązuje algebraicznie i graficznie równania oraz nierówności logarytmiczne, stosując poznane prawa działań na logarytmach oraz różnowartościowość i monotoniczność funkcji logarytmicznej. • Rozwiąże zadanie realistyczne z zastosowaniem własności funkcji wykładniczej, logarytmicznej, logarytmów.
Bardzo dobry	<ul style="list-style-type: none"> • Bada na podstawie definicji własności funkcji wykładniczych. • Szkicuje wykresy funkcji otrzymanych w wyniku złożenia kilku przekształceń danej funkcji wykładniczej. • Dowodzi prostych własności logarytmów. • Przekształca wyrażenia o podwyższonym stopniu trudności zawierające logarytmy. • Szkicuje wykresy funkcji otrzymanych w wyniku złożenia kilku przekształceń danej funkcji logarytmicznej. • Rozwiązuje bardziej złożone równania i nierówności wykładnicze. • Bada liczbę rozwiązań równania lub nierówności wykładniczych w zależności od wartości parametru. • Rozwiązuje bardziej złożone równania i nierówności logarytmiczne. • Bada liczbę rozwiązań równania lub nierówności logarytmicznych w zależności od wartości parametru.
Celujący	<ul style="list-style-type: none"> • Stosuje wiadomości o funkcjach wykładniczej i logarytmicznej do rozwiązywania problemów matematycznych o podwyższonym stopniu trudności. • Rozwiązuje różne zadania złożone o podwyższonym stopniu trudności związane z funkcjami wykładniczą i logarytmiczną.

3. STATYSTYKA I RACHUNEK PRAWDOPODOBIENSTWA

STOPIEŃ	UMIĘTNOŚCI UCZNIA
Dopuszczający	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawia dane statystyczne za pomocą tabeli, diagramu słupkowego (pionowego lub poziomego), kołowego lub wykresu w układzie współrzędnych • odczytuje dane statystyczne z tabel, diagramów i wykresów • oblicza średnią arytmetyczną i średnią ważoną skończonego zbioru danych • rozumie pojęcie mediany i mody • wyznacza medianę i modę skończonego zbioru danych • zna pojęcie wariancji i odchylenia standardowego skończonego zbioru danych • zna pojęcia: zdarzenie elementarne, zbiór wszystkich zdarzeń elementarnych, zdarzenie losowe • zna pojęcie mocy zbioru • oblicza częstość występowania określonych wyników na podstawie przeprowadzonego doświadczenia lub uzyskanych informacji. • opisuje możliwe wyniki danego doświadczenia losowego • podaje przykład zdarzenia elementarnego danego doświadczenia losowego

	<ul style="list-style-type: none"> • zna pojęcia: suma, iloczyn i różnica zdarzeń losowych, zdarzenie przeciwne do danego zdarzenia • wyznacza liczbę wszystkich możliwych wyników doświadczenia losowego oraz liczbę wyników danego zdarzenia losowego w prostych doświadczeniach • podaje przykład zdarzenia niemożliwego i zdarzenia pewnego w danym doświadczeniu losowym. • wyznacza zdarzenie przeciwne do danego zdarzenia losowego w danym doświadczeniu losowym. • zna regułę mnożenia i regułę dodawania. • stosuje drzewo do opisywania wyników doświadczenia losowego w prostych przypadkach. • oblicza prawdopodobieństwo zdarzeń, korzystając z definicji klasycznej i z drzewa w prostych przypadkach. • stosuje regułę mnożenia do zliczania obiektów w prostych zadaniach kombinatorycznych. • zna i stosuje pojęcie silni. • zna pojęcie wariacji bez powtórzeń i wariacji z powtórzeniami. • zna pojęcie prawdopodobieństwa warunkowego. • zna definicję i własności prawdopodobieństwa.
Dostateczny	<ul style="list-style-type: none"> • wybiera najbardziej dogodny sposób przedstawienia analizowanych danych statystycznych • rozwiązuje typowe zadania, w których wykorzystuje definicje średniej arytmetycznej, średniej ważonej, mediany i mody • odczytuje i interpretuje dane statystyczne z tabel, diagramów i wykresów • porównuje dane statystyczne przedstawione na różne sposoby • wyznacza rozstęp danych liczbowych • wyznacza liczbę wszystkich możliwych wyników doświadczenia losowego oraz liczbę wyników danego zdarzenia losowego w tym doświadczeniu • stosuje drzewo do opisywania wyników doświadczenia losowego. • wyznacza sumę, iloczyn i różnicę zdarzeń losowych w danym doświadczeniu losowym. • oblicza prawdopodobieństwo sumy i iloczynu zdarzeń, korzystając z drzewa w typowych zadaniach. • wskazuje zdarzenia losowe wykluczające się. • stosuje regułę dodawania do zliczania obiektów w prostych zadaniach kombinatorycznych. • stosuje regułę mnożenia do zliczania obiektów w zadaniach kombinatorycznych. • wyznacza liczbę permutacji zbioru n-elementowego. • wyznacza liczbę k-elementowych wariacji bez powtórzeń i z powtórzeniami zbioru n-elementowego. • oblicza wartość symbolu Newtona. • wyznacza liczbę k-elementowych kombinacji zbioru n-elementowego. • wyznacza prawdopodobieństwo zdarzenia losowego, stosując klasyczną definicję prawdopodobieństwa. • opisuje doświadczenia wieloetapowe, używając drzewa • wyznacza prawdopodobieństwo zdarzenia losowego, w tym prawdopodobieństwo warunkowe, za pomocą drzewa.
Dobry	<ul style="list-style-type: none"> • określa zależności między odczytanymi danymi

	<ul style="list-style-type: none"> • oblicza średnie, gdy dane są odpowiednio pogrupowane • wyznacza graficznie medianę i modę dla danych pogrupowanych w przedziały. • wyznacza wariancję i odchylenie standardowe, także w przypadku danych odpowiednio pogrupowanych. • interpretuje poznane parametry statystyczne. • opisuje zdarzenia elementarne, przestrzeń zdarzeń elementarnych i zdarzenia losowe, używając języka zbiorów. • opisuje doświadczenia wieloetapowe. • stosuje regułę dodawania do zliczania obiektów w zadaniach kombinatorycznych. • rozwiązuje proste zadania kombinatoryczne, wykorzystując permutacje i wariacje. • rozwiązuje proste równania i nierówności, w których niewiadoma występuje w symbolu Newtona. • rozwiązuje proste zadania kombinatoryczne, wykorzystując kombinacje. • potrafi dobrać odpowiedni model do obliczenia mocy przestrzeni zdarzeń elementarnych i mocy zdarzenia losowego. • oblicza prawdopodobieństwo zdarzeń losowych, wykorzystując różne metody. • oblicza prawdopodobieństwo sumy i iloczynu zdarzeń, korzystając z drzewa. • rozwiązuje zadania, w których wykorzystuje własności prawdopodobieństwa (w tym oblicza prawdopodobieństwo zdarzenia, wykorzystując prawdopodobieństwo zdarzenia przeciwnego do danego, oraz oblicza prawdopodobieństwo sumy zdarzeń za pomocą wzoru $P(A \cup B) = P(A) + P(B) - P(A \cap B)$) • wyznacza prawdopodobieństwo warunkowe. • oblicza prawdopodobieństwo całkowite z wykorzystaniem drzewa.
Bardzo dobry	<ul style="list-style-type: none"> • rozwiązuje zadania, o podwyższonym stopniu trudności, dotyczące prezentacji danych statystycznych (przedstawia dane wymagające pogrupowania w postaci szeregu rozdzielczego, porównuje zestawy danych pogrupowanych na podstawie opisujących je parametrów) • rozwiązuje trudniejsze zadania, w których dobiera algorytm postępowania, wykorzystując definicje i własności średniej arytmetycznej lub średniej ważonej, mediany i mody (wyznacza cechy zestawu danych podanych w postaci szeregu rozdzielczego). • rozwiązuje nietypowe problemy, w których wykorzystuje definicje poznanych parametrów statystycznych. • rozwiązuje zadania, w których dobiera algorytm postępowania, wykorzystuje definicje i własności wariancji i odchylenia standardowego, gdy dane są pogrupowane • rozwiązuje zadania o podwyższonym stopniu trudności związane z częstością występowania • rozwiązuje nietypowe problemy, w których wykorzystuje pojęcia permutacji n-elementowej i k-elementowych wariacji bez powtórzeń i z powtórzeniami zbioru n-elementowego • rozwiązuje nietypowe problemy, w których wykorzystuje definicję i własności k-elementowych kombinacji zbioru n-elementowego • wyznacza prawdopodobieństwo zdarzenia losowego, wykorzystując wzory

	<p>na liczbę permutacji, wariacji bez powtórzeń, wariacji z powtórzeniami i kombinacji.</p> <ul style="list-style-type: none"> rozwiązuje nietypowe problemy, w których wykorzystuje klasyczną definicję prawdopodobieństwa rozwiązuje nietypowe problemy, w których wykorzystuje prawdopodobieństwo warunkowe i prawdopodobieństwo całkowite potrafi uzasadnić własności prawdopodobieństwa rozwiązuje nietypowe problemy, w których wykorzystuje własności prawdopodobieństwa oblicza prawdopodobieństwo całkowite z wykorzystaniem wzoru na prawdopodobieństwo całkowite.
Celujący	<ul style="list-style-type: none"> analizuje i komentuje otrzymane wyniki obliczeń dotyczących prezentacji danych statystycznych analizuje otrzymane wyniki obliczeń w zadaniach o podwyższonym stopniu trudności związanych z częstością występowania rozwiązuje różne złożone zadania o podwyższonym stopniu trudności związane ze statystyką opisową i rachunkiem prawdopodobieństwa

4. GEOMETRIA ANALITYCZNA

STOPIEŃ	UMIEJĘTNOŚCI UCZNIA
Dopuszczający	<ul style="list-style-type: none"> Zna i rozpoznaje równanie prostej w postaci kierunkowej oraz w postaci ogólnej. Potrafi napisać równanie prostej, gdy zna jej współczynnik kierunkowy i współrzędne punktu do niej należącego. Potrafi napisać równanie prostej, gdy zna współrzędne dwóch różnych punktów należących do niej. Bada równoległość i prostopadłość prostych na podstawie ich równań kierunkowych. Bada, czy dane punkty są współliniowe. Zna wzór na długość odcinka i oblicza jego długość. Oblicza odległość między dwoma punktami. Zna wzór na odległość punktu od prostej i oblicza odległość punktu od prostej. Wyznacza współrzędne środka odcinka. Zna i rozpoznaje równanie kanoniczne okręgu. Zna i rozpoznaje nierówność opisującą koło. Zamienia równanie ogólne okręgu na kanoniczne. Odczytuje współrzędne środka i długość promienia z równania okręgu w postaci kanonicznej. Potrafi napisać równanie okręgu, gdy zna współrzędne jego środka i długość promienia. Potrafi zapisać nierówność opisującą koło, gdy zna współrzędne środka i długość promienia koła.
Dostateczny	<ul style="list-style-type: none"> Wyznacza współrzędne punktu przecięcia prostych. Oblicza odległość między prostymi równoległymi. Znajduje równanie prostej na podstawie podanych jej własności. Znajduje równanie prostej przechodzącej przez dany punkt i równoległej do danej prostej zapisanej w dowolnej postaci.

	<ul style="list-style-type: none"> • Znajduje równanie prostej przechodzącej przez dany punkt i prostopadłej do danej prostej zapisanej w dowolnej postaci. • Wyznacza jeden z końców odcinka, gdy zna współrzędne drugiego końca i środka odcinka. • Rozwiązuje proste zadania, w których wykorzystuje umiejętność obliczania odległości między dwoma punktami, między punktem a prostą. • Przekształca figury (punkty, odcinki o danych końcach, proste, okręgi i wielokąty) w symetrii względem osi układu współrzędnych lub względem początku układu współrzędnych. • Zna i rozpoznaje równanie ogólne okręgu. • Sprawdza położenie punktu o danych współrzędnych względem danego okręgu. • Rozwiązuje proste zadania, w których wykorzystuje umiejętność wyznaczania środka okręgu i długości jego promienia • Potrafi napisać równania okręgu wpisanego w trójkąt prostokątny. • Bada wzajemne położenie dwóch kół. • Bada położenie danego punktu względem danego koła. • Wyznacza współrzędne punktów wspólnych prostej i okręgu • Wyznacza równanie stycznej do okręgu $x^2 + y^2 = r^2$, gdy zna współrzędne punktu styczności. • Wyznacza współrzędne punktów należących do przekształcanych figur, gdy ma dane dotyczące ich obrazów.
Dobry	<ul style="list-style-type: none"> • Rozwiązuje zadania dotyczące figur geometrycznych umieszczonych w układzie współrzędnych, w których wykorzystuje umiejętność zapisania równań prostych równoległych i prostopadłych. • Rozwiązuje zadania dotyczące figur geometrycznych, w których wykorzystuje umiejętność obliczania odległości między dwoma punktami, wyznaczania środka odcinka oraz znajdowania równań prostych równoległych lub prostopadłych do danych prostych. • Rozwiązuje zadania, w których wykorzystuje umiejętność wyznaczania środka okręgu i długości jego promienia. • Sprawdza położenie prostej i okręgu, gdy prosta i okrąg podane są w dowolnej postaci. • Rozwiązuje zadania dotyczące punktów, odcinków, prostych, okręgów i wielokątów w układzie współrzędnych. • Potrafi napisać równanie stycznej do dowolnego okręgu, gdy zna punkt należący do tej prostej lub jej współczynnik kierunkowy.
Bardzo dobry	<ul style="list-style-type: none"> • Rozwiązuje zadania z parametrem dotyczące prostych i punktów w układzie współrzędnych. • Rozwiązuje trudniejsze zadania dotyczące figur geometrycznych umieszczonych w układzie współrzędnych, korzystając z warunku równoległości i prostopadłości prostych. • Potrafi napisać równania okręgu opisanego na dowolnym trójkącie lub wpisanego w dowolny trójkąt. • Rozwiązuje zadania z parametrem dotyczące okręgu, którego równanie jest zapisane w dowolnej postaci. • Opisuje figury geometryczne na płaszczyźnie kartezjańskiej, wykorzystując nierówność opisującą koło oraz sumę, iloczyn i różnicę zbiorów.
Celujący	<ul style="list-style-type: none"> • Rozwiązuje zadania o podwyższonym stopniu trudności, w których wykorzystuje umiejętność znajdowania równań prostych równoległych i

	<p>prostych prostokątów oraz obliczania odległości między dwoma punktami.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rozwiązuje nietypowe złożone zadania geometryczne o podwyższonym stopniu trudności.
--	---